

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Problemy ekonomiczne

Ekonomia w domu

Przemysław Pluskota

Uniwersytet Szczeciński

6 maja 2015 r.

Organizatorzy

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

EKONOMIA jest jedną z dziedzin nauk społecznych zajmującą się badaniem prawidłowości i działaniem mechanizmów rozwoju społeczno-ekonomicznego.

EKONOMIA jest nauką o prawidłowościach rządzących procesem gospodarowania, czyli gospodarczą działalnością ludzi. Te prawidłowości określamy mianem praw ekonomicznych.

EKONOMIA – jest nauką o najefektywniejszej alokacji ograniczonych zasobów, pomiędzy nieograniczone potrzeby w celu uzyskania maksimum zadowolenia społeczeństwa

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

ZASOBY-rzeczy wykorzystywane do produkcji dóbr i usług
(praca, ziemia, kapitał)

W procesie gospodarowania podmiotem działalności są ludzie (poszczególne jednostki, grupy ludzi, społeczeństwo jako całość). Są oni zwykle odpowiednio zorganizowani i tworzą **podmioty gospodarcze** (podmiot gospodarczy to każdy aktywny uczestnik procesu gospodarowania).

- przedsiębiorstwa
- **gospodarstwa domowe**
- państwo

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Gospodarka i systemy gospodarcze

Gospodarka zawsze odbywa się w określonych warunkach: materialnych, instytucjonalnych, społecznych, politycznych. Całokształt tych warunków oraz reguł i mechanizmów gospodarowania składa się na pojęcia: gospodarka i system gospodarczy.

P.A. Samuelson i W. D. Nordhaus definiują **system gospodarczy** jako taki układ stosunków i organizacji, który kształtuje prawa i regulacje rządzące działalnością gospodarczą, determinuje prawa własności czynników produkcji, rozdziela uprawnienia do podejmowania decyzji w zakresie produkcji i konsumpcji, determinuje bodźce motywujące różne podmioty gospodarcze, a w ostateczności rozstrzyga kwestie: co, jak i dla kogo ma być produkowane.

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Gospodarka i systemy gospodarcze

Przyjmując za kryterium skalę działania wyróżnia się:

- Gospodarkę światową (globalną)
- Gospodarkę narodową
- Gospodarkę w skali makro, mezo, i w skali mikro

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Gospodarka i systemy gospodarcze

Biorąc pod uwagę formę działalności gospodarczej wyróżniamy:

- Gospodarkę naturalną
- Gospodarkę towarową

Rezultatem rozwoju produkcji towarowej jest wymiana międzynarodowa. W związku z czym można gospodarować w izolacji lub w ścisłej współpracy z innymi krajami. W pierwszym przypadku pojawia się **gospodarka zamknięta (autarkiczna)** w drugim – **gospodarka otwarta**.

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Gospodarka i systemy gospodarcze

Rezultatem rozwoju produkcji towarowej jest wymiana międzynarodowa. W związku z czym można gospodarować w izolacji lub w ścisłej współpracy z innymi krajami. W pierwszym przypadku pojawia się **gospodarka zamknięta (autarkiczna)** w drugim – **gospodarka otwarta**.

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Gospodarstwa domowe są podstawową jednostką systemu ekonomicznego. Podejmowane przez nie decyzje dotyczące oszczędzania i inwestowania, a także zaciągania zobowiązań czy wydawania pieniędzy mają wpływ na sytuację gospodarczą.

Zrozumienie ekonomicznych i psychologicznych podstaw tych decyzji jest konieczne do gruntownego poznania mechanizmów życia gospodarczego.

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Zagadnienia związane z finansami osobistymi:

- ✓ zarządzanie płynnością,
- ✓ planowanie budżetowe,
- ✓ strategie oszczędzania,
- ✓ dostępne produkty i bezpieczne strategie kredytowe,
- ✓ możliwości inwestowania przez indywidualnych inwestorów,
- ✓ kwestie ubezpieczeń, w tym instytucje i najważniejsze produkty ubezpieczeniowe,
- ✓ kwestie ochrony (instytucjonalnej i prawnej) konsumenta na rynku usług finansowych.

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Budżet domowy – zestawienie przychodów i wydatków w określonym przedziale czasowym w gospodarstwie domowym.

Budżet domowy jest narzędziem efektywnie wspierającym zarządzanie finansami w gospodarstwie domowym. Budżety domowe są zwykle sporządzane w horyzoncie rocznym albo miesięcznym. Jeśli wydatki są równe przychodom, wówczas budżet ma charakter **zrównoważony**. Jeśli rozchody przewyższają przychody, wówczas budżet charakteryzuje się **deficytem**. Źródłem finansowania deficytu mogą być oszczędności lub zaciągnięte pożyczki, kredyty. Jeśli wydatki są niższe niż przychody, wówczas budżet charakteryzuje się **nadwyżką**, która tworzy oszczędności.

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Szczególne trudności związane są z monitorowaniem realizacji **budżetu domowego**, co wynika głównie z uciążliwości notowania wszystkich realizowanych wydatków.

Istnieje wiele narzędzi wspierających monitoring budżetu domowego. Należą do nich aplikacje budżetowe oferowane przez banki w ramach pakietów z rachunkami oszczędnościowo-rozliczeniowymi, aplikacje budżetowe na urządzenia mobilne, internetowe agregatory informacji o wydatkach i przychodach.

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Dziękuję za uwagę